

A. Chr. Andersen: Socialdemokratiets forslag til folketingsbeslutning går ud på at henstille til regeringen at fremsætte forslag til en særlig midlertidig tilskudsordning for de vanskeligt stillede kommuner, og der ligger bag dette forslag, at staten ud over de 50 mill. kr., der i de senere år er blevet fordelt mellem de vanskeligt stillede kommuner, skulle stille yderligere beløb til rådighed. Det havde, som hr. Poul Schlüter sagde for lidt siden, været rart at vide, hvilket beløb man her tænkte på, og hvorledes staten i øvrigt skulle få dækning for en sådan udgift.

I bemærkningerne til lovforslaget fremføres en kritik af regeringens forslag til byrdefordeling, og der nævnes, at det ikke lever op til de tilsigtede målsætninger, når det gælder udligning mellem de velstående og de økonomisk svage områder af landet. Det nævnes således, at det er de velstående kommuner, der får den største fordel af, at staten overtager den mellemkommunale refusion, og at der i virkeligheden ikke sker nogen udjævning af skattetrykket. Man henstiller, at folketinget tager den nødvendige tid til at gennemføre en virkelig byrdefordeling, en byrdefordeling, man ikke mener kan gennemføres, før opgavefordelingen er nøje fastlagt. I denne overgangstid, som også socialdemokratiet må vide, må blive meget lang — det vil nok tage op til en halv snes år at få opgavefordelingen klaret — foreslår man, at man af statskassen yder et tilskud til de vanskeligt stillede kommuner. En gennemførelse af dette forslag vil indebære, at staten må skaffe midler til uddeling til de nævnte kommuner; jeg ved ikke, om det skal være ved forøgelse af afgifter, eller hvordan man i øvrigt vil få fat på de penge.

Der vil endvidere ske det, at de velhavende kommuner, med det lave skattetryk i dag, fortsat vil få lov til at slippe billigt adskillige år endnu.

Man kan sige om regeringens byrdefordelingsforslag, at de giver for lidt udligning, og det er jeg ikke uenig i, men forslagene

hæver dog trods alt skattetrykket noget i de velstående kommuner, ved at nedsættelsen af refusionerne overstiger lempelsen i tilsvaret til den mellemkommunale refusion.

Vedrørende regeringens forslag til byrdefordeling er der et par ting, jeg gerne vil minde om. For det første er de foreslåede ændringer kun tænkt at skulle gælde i 2 år efter 1. april 1970. Efter den tid er det tanken at gennemføre en mere langsigtet byrdefordeling, der tilgodeser de forhold, som også socialdemokraterne peger på. For det andet indeholder denne foreløbige reform ikke nogen ændring i byrdefordelingen mellem staten og kommunerne. Den foreslåede udligning finder kun sted kommunerne imellem, og det er klart, at i samme omfang nogle bliver lempet, vil andre få større byrder. For det tredje indeholder reformen nye principper gående ud på, at en væsentlig del af udligningen ikke som hidtil skal ske i forhold til den aktuelt afholdte udgift, men efter andre kriterier; det gælder således skattegrundlagstilskuddet til amterne og arealtilskuddet til kommunerne. Der er endvidere ved nedsættelse af refusionerne — og ikke ved yderligere statsmidler — blevet øgede midler til rådighed til uddeling til de kommuner, der har et lavt beskatningsgrundlag i forhold til deres udgifter.

Det skal erkendes, at der ikke sker den helt store og gennemgribende udligning ved disse forslag, men der opnås dog et væsentlig mere ensartet skattetryk i de enkelte områder af landet. At der stadig er en væsentlig forskel på det gennemsnitlige skattetryk i hovedstadsområdet og det øvrige land, er så en anden sag, og det er et forhold, vi må se på. På den anden side er det vel også i hovedstadsområdet, der findes de problemer, som man i bemærkningerne til det foreliggende forslag peger på, der særlig har indflydelse på udgiftsbehovet, nemlig aldersfordelingen og kommunernes hastige vækst. En mere effektiv udligning i forbindelse med en ændret kommunestruktur i hovedstadsområdet må kunne klare det.